

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY LĘDZINY

Opracowanie:

Zespół ds. Zarządzania
Energia i Środowiskiem

Prowadzenie i nadzór:

Pełnomocnik Burmistrza ds. Systemu
Zarządzania Środowiskowego
dr inż. Jan Pałasz

Lędziny, marzec 2007

Spis treści	Str.
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	2
1. PODSTAWA OPRACOWANIA RAPORTU	3
2. WPROWADZENIE	3
3. WYZNACZENIE PRIORYTETÓW, CELÓW I ZADAŃ ŚRODOWISKOWYCH	3
4. POZYSKIWANIE DANYCH DO OPRACOWANIA RAPORTU	4
5. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2004-2006	4
5.1 Gospodarka wodno-ściekowa	6
5.2 Gospodarka odpadami	7
5.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb	9
5.4 Ochrona powietrza atmosferycznego	11
5.5 Ochrona przed hałasem	14
5.6 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym	16
5.7 Ochrona przyrody	17
5.8 Edukacja ekologiczna	18
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	20
ZAŁĄCZNIKI	30

Spis tabel i rysunków	Str.
Tabela 5-1 Cele i zadania środowiskowe Gminy Łędziny do realizacji w latach 2004-2015 r.	5
Tabela 5-2 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej	6
Tabela 5-3 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie gospodarki odpadami	7
Tabela 5-4 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb	9
Tabela 5-5 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego	11
Tabela 5-6 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony przed hałasem	14
Tabela 5-7 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym	16
Tabela 5-8 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony przyrody	17
Tabela 5-9 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie edukacji ekologicznej	18
Tabela 6-1 Zadania ujęte w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” do realizacji w poszczególnych latach	23
Tabela 6-2 Zadania do realizacji w latach 2004-2006 z podziałem na rodzaj zadań i stan ich realizacji	23
Tabela 6-3 Zestawienie zadań ujętych w programie ochrony środowiska, których realizacja powinna zostać zakończona w latach 2004-2006	24
Tabela 6-4 Wykaz zadań ujętych w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny”, których zakończenie powinno nastąpić w 2008 r.	26
Tabela 6-5 Zestawienie zadań zrealizowanych w Gminie Łędziny w latach 2004-2006	27
Rys. 6.1 Koszt realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska w Gminie Łędziny w latach 2004-2006	29

1. Podstawa opracowania Raportu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) organ wykonawczy Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, który przedstawia Radzie Miasta.

27 czerwca 2003 r. Gmina Łędziny zawarła umowę z WFOŚiGW w Katowicach na sfinansowanie zadania pod nazwą „Zintegrowany gminny program ochrony środowiska Gminy Łędziny wraz z organizacją systemu kontroli opłat środowiskowych”. Opracowanie „Programu Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” (POŚ) zostało zlecone Beskidzkiemu Funduszowi Ekorozwoju S.A. w Bielsku – Białej. Opracowany przez wykonawcę Program oraz Polityka Środowiskowa Gminy Łędziny (załącznik Nr 1) i Program Zarządzania Środowiskowego Gminy Łędziny zatwierdzony został Uchwałą Rady Miasta Łędziny Nr XXV/141/04 z dnia 29.06.2004 r.

W związku z upływem dwóch lat od uchwalenia Programu niniejszy „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Łędziny za okres 2004-2006”, stanowi realizację obowiązku, o którym mowa na wstępie.

2. Wprowadzenie

Raport jest próbą weryfikacji i wstępnej oceny wykonania tego, co zostało zapisane w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny”, a co udało się zrealizować w latach 2004-2006. Jest zarazem pierwszym opracowaniem w Gminie, które zawiera syntetyczne i usystematyzowane informacje na temat działań, jakie zostały podjęte w zakresie ochrony środowiska przez poszczególne jednostki administracyjne i podmioty gospodarcze, ich rezultaty oraz poniesione nakłady finansowe.

Ustawodawca nie określił, jaką formę powinien posiadać raport z realizacji Programu i jakie elementy mają składać się na jego zawartość. Nie zostały opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów lokalnych do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu OŚ – powinien być przedstawiony i przyjęty Raport z jego realizacji.

Częściowo lukę tę wypełnia wdrażany od 2003 r. w Województwie Śląskim Regionalny System Zarządzania Środowiskowego REMAS, pozwalający na integrację wojewódzkich, powiatowych i gminnych Programów Ochrony Środowiska, poprzez skorelowanie polityk, celów i zadań oraz programów zarządzania środowiskowego. System REMAS umożliwia także sporządzanie sprawozdań i raportów z realizacji Programów OŚ, których opracowanie będzie przynajmniej częściowo zbliżone i spójne dla wszystkich gmin, które wdrożyły informatyczny system zarządzania środowiskowego.

Wg stanu na dzień 25.06.2007 r., w ramach umów o udzielenie dotacji na wdrożenie systemu REMAS, program ten wprowadzony został w gminach i powiatach województwa śląskiego (załącznik Nr 2a i 2b).

3. Wyznaczanie priorytetów, celów i zadań środowiskowych

Zgodnie z procedurą systemu REMAS, Zarządzeniem Burmistrza Miasta Łędziny Nr 0151/320/04 z dnia 28.05.2004 r. powołany został Pełnomocnik Burmistrza ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego a Zarządzeniem Nr 0151/426/04 z dnia 15.12.2004 r. Zespół ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem.

W marcu Urząd Miasta Łędziny zakupił od firmy ATMOTERM S.A. z Opola licencję na użytkowanie systemu REMAS-SOZAT-GMINA. Rozliczenie całości środków otrzymanych z WFOŚiGW w Katowicach na realizację zadania „Zintegrowany gminny program ochrony środowiska dla Gminy Łędziny wraz z organizacją systemu kontroli opłat środowiskowych” nastąpiło 14 grudnia 2004 r.

Z wdrożenia systemu, z inicjatywy Zespołu ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem, zostało sporządzone „Sprawozdanie z wdrażania w gminie Łędziny regionalnego systemu zarządzania środowiskowego” wg stanu na dzień 10.09.2004 r., zatwierdzone przez Burmistrza Miasta. W kwietniu

2005 roku Zespół ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem opracował „I sprawozdanie półroczne za okres: od 30 czerwca do 31 grudnia 2004 roku z przeglądu realizacji celów i zadań środowiskowych w gminie Łędziny z wykorzystaniem informatycznego programu zarządzania środowiskowego REMAS – SOZAT – GMINA” Sprawozdanie to zostało zatwierdzone Uchwałą Rady Miasta Nr XXXVII/214/05 z dnia 28.04.2006 roku.

Opracowany i przyjęty uchwałą Rady Miasta „Program Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” obejmuje omówienie działań ochronnych poszczególnych elementów składowych środowiska zewnętrznego.

Jednoczesna realizacja wszystkich przedsięwzięć i zadań wyszczególnionych w „Programie...” jest niemożliwa, głównie z uwagi na ograniczenia finansowe. Poza tym, uwzględniając specyfikę Gminy, nie wszystkie aspekty środowiskowe są równorzędne w ocenie społecznej. Jedne postrzegane są jako bardzo istotne inne z kolei jako mniej ważne. Z uwagi na subiektywność wyznaczania celów i zadań realizacyjnych wykorzystano procedury informatycznego systemu zarządzania środowiskowego REMAS umożliwiające utworzenie listy priorytetów środowiskowych.

Lista priorytetów (problemów) środowiskowych w Gminie Łędziny utworzona została z wykorzystaniem systemu REMAS w dniu 9 września 2004 r. - systemem punktowym, metodą tzw. sumy ważonej, przez 19-osobowy zespół utworzony z przedstawicieli Urzędu Miasta i środowisk społecznych Gminy Łędziny.

Spośród aspektów środowiskowych występujących w Gminie Łędziny za najbardziej istotne uznano (załącznik Nr 3):

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ściekami nieczyszczonymi,
- obciążenie środowiska odpadami,
- emisję gazów i pyłów do atmosfery,
- emisję hałasu do środowiska,
- degradację, deformację i niszczenie powierzchni ziemi,
- brak polityki i gospodarki energetycznej Gminy.

Pozostałe aspekty środowiskowe określone zostały jako umiarkowane.

Priorytety środowiskowe wyznaczone zostały z wykorzystaniem określonych wskaźników oceny efektów działalności środowiskowej przyjętych wg stanu na 30.06.2004 r. (załącznik Nr 4).

Do „Programu Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” 9 marca 2006 r. wprowadzone zostały zmiany, wynikające z wejścia w życie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1458). Wprowadzane zmiany były konsekwencją ww. Ustawy, która dokonała w swojej regulacji wdrożenia kolejnych dyrektyw Wspólnoty Europejskiej.

4. Pozyskiwanie danych do opracowania Raportu

Ustawodawca nakładając na samorządy gminne obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów do przekazywania danych niezbędnych do wykonania opracowania. W efekcie proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co wpływa na obniżenie ich jakości. Raport należy zatem traktować jako opracowanie, które będzie wymagało istotnych udoskonaleń w przyszłości.

Informacje do *Raportu* były zbierane w drodze ankietyzacji przy pomocy „Karty realizacji zadania w ramach POŚ”. Każdy podmiot otrzymał również instrukcję wypełnienia karty oraz listę działań, które zostały mu przypisane w programie ochrony środowiska. Ankietowani poproszeni zostali również o udzielanie informacji na temat realizowanych przez siebie przedsięwzięć, które nie zostały umieszczone na listach zadań wynikających z planu operacyjnego. Karta realizacji zadania w ramach POŚ oraz instrukcja wypełniania stanowią załącznik Nr 5.

Należy podkreślić, że informacje od wielu podmiotów uzyskano z dużym opóźnieniem (ostatnie w maju 2007 r.), co wydłużyło czas opracowania niniejszego Raportu.

5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2004 - 2006

W przyjętym uchwałą Rady Miasta „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” część strategiczno-planistyczną podzielono na 8 bloków tematycznych:

1. Gospodarka wodno-ściekowa
2. Gospodarka odpadami

3. Ochrona powierzchni ziemi i gleb
4. Ochrona powietrza
5. Ochrona przed hałasem
6. Promieniowanie niejonizujące
7. Ochrona przyrody
8. Edukacja ekologiczna

Tabela 5-1 Cele i zadania środowiskowe Gminy Lędziny do realizacji w latach 2004 - 2015

Blok tematyczny	Cele długoterminowe 2004-2015	Cele krótkookresowe 2004-2006	Zadania
Gospodarka wodno-ściekowa	2	5	8
Gospodarka odpadami	1	4	17
Ochrona powierzchni ziemi i gleb	1	1	7
Ochrona powietrza	1	2	7
Ochrona przed hałasem	1	2	8
Promieniowanie niejonizujące	1	1	4
Ochrona przyrody	1	3	10
Edukacja ekologiczna	4	-	4
Suma	12	18	65

Ośmiu blokom tematycznym przyporządkowano 12 ekologicznych celów długoterminowych (realizacja do 2015 r.), oraz 18 celów krótkookresowych, które powinny być zostać osiągnięte w latach 2004 - 2006. Dla uzyskania wymienionych celów w Programie Ochrony Środowiska przewidzianych zostało 65 zadań/przedsięwzięć ekologicznych zgłoszonych do realizacji do końca 2015 r. (Tabela 5.1).

Cele, jakie wyznaczyła Gmina Lędziny w zakresie poprawy stanu środowiska zewnętrznego w okresie 2004 – 2015r., to :

I. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej :

- wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami komunalnymi;
- wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych;
- zaopatrzenie ludności w wodę do picia;
- zmniejszenie zagrożeń zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych;
- ochrona przed powodzią.

II. W zakresie gospodarki odpadami :

- usystematyzowanie gospodarki odpadami;
- wzrost stopnia odzysku i recyklingu odpadów;
- ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska;
- podnoszenie świadomości mieszkańców.

III. W zakresie ochrony powierzchni ziemi :

- przywrócenie pożądanych właściwości gleb.

IV. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego :

- poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych i energetycznych i niskiej emisji;
- ograniczenie emisji spalin poprzez modernizację dróg i wprowadzenie zmian w układzie komunikacyjnym;

V. W zakresie ochrony przed hałasem :

- ograniczenie hałasu komunikacyjnego;
- tworzenie terenów wolnych od oddziaływań akustycznych związanych z przemysłem i komunikacją.

VI. W zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym :

- kontrola i ograniczenie emisji ponadnormatywnego, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego do środowiska.

VII. W zakresie ochrony przyrody :

- ochrona różnorodności biologicznej Gminy;

- kształtowanie „estetycznego wizerunku” środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Łędziny.

VIII. W zakresie edukacji ekologicznej :

Wyznaczone zostały cele długoterminowe, zaś ich realizacja w okresie sprawozdawczym powinna zostać uwzględniona w każdym bloku tematycznym.

W niniejszym Raporcie przeprowadzono ocenę realizacji zadań w latach 2004-2006 zachowując podział na bloki tematyczne zaproponowane w Programie Ochrony Środowiska.

5.1 Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej Program Ochrony Środowiska przewiduje realizację 8 zadań, których realizacja powinna się zakończyć w 2015r. (Tabela 5.1) (Tabela 5.2).

Tabela 5-2 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		
W1C1Z1	Opracowanie i realizacja "Kompleksowego Programu Uporządkowania Gospodarki Wodno-Ściekowej w Gminie Łędziny": 1. Budowa oczyszczalni ścieków: a) zlewnia Łędziny b) zlewnia Goławiec c) zlewnia Górki 2. Budowa 54 km kolektorów kanalizacji sanitarnej; 3. Budowa 15 km kolektorów kanalizacji deszczowej.	zrealizowano częściowo
W1C2Z1	Rozpoznanie, inwentaryzacja, zabezpieczenie, monitoring: ▪ studni kopanych dla potrzeb zaopatrzenia gospodarstw w wodę (dokładne rozpoznanie problemu starych i nieczynnych studni); ▪ geologicznych otworów badawczych, nieczynnych szybów i sztolni wychodzących na powierzchnię; ▪ szczelin i uskoków oraz zapadlisk pogórnich	nie zrealizowano
W1C2Z2	Inwentaryzacja zbiorników i cieków wodnych- zabezpieczenie, zagospodarowanie, monitoring	nie zrealizowano
W1C3Z1	Budowa drugostronnego zasilania w wodę od strony Ławek: dn 400, L=2,4 km; zabezpieczanie ujęć wody, monitoring	nie zrealizowano
W1C3Z2	Rozbudowa sieci wodociągowej w Gminie Łędziny sukcesywnie do potrzeb	nie zrealizowano
W1C4Z1	Opracowanie i realizacja programu edukacji ekologicznej w zakresie zasad oszczędnej i poprawnej gospodarki wodno- ściekowej	nie zrealizowano
W1C5Z1	Rozpoznanie potrzeb i wykonanie zabezpieczeń przed powodzią	nie zrealizowano
W1C3Z1	Opracowanie i realizacja programu uporządkowania gospodarki ściekowej na terenach nie objętych kanalizacją centralną- budowa przydomowych indywidualnych i grupowych oczyszczalni ścieków	nie zrealizowano

Mimo, iż każde z 8 przedsięwzięć wymienionych w tabeli 5-2 jest zadaniem długoterminowym, przewidzianym do realizacji do końca 2015 r., jednak rozpoczęcie ich realizacji powinno nastąpić w roku 2004. Spośród ww. zadań ostatnie (W1C3Z1) jest zadaniem koordynowanym.

Zadania zrealizowane z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w latach 2004-2006:

- Opracowano dokument pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Łędziny” w celu złożenia wniosku o dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej z Funduszu Spójności.
- Wykonano kanalizację sanitarną wzdłuż ulicy Murckowskiej z przyłączeniami do posesji łączącą dzielnicę Ratusz z oczyszczalnią ścieków „Hołdunów”.
- Wykonano kanalizację sanitarną wzdłuż ulicy Gajowej.
- Wykonano kanalizację sanitarną wzdłuż ulicy Fredry.
- Wykonano kanalizację sanitarną i deszczową w ulicy Podgórnjej.
- Wykonano kanalizację deszczową w ulicy Zacisze.
- Wykonano kanalizację sanitarną w ulicy Palmowej (od ulicy Dębowej do ulicy Grunwaldzkiej).
- Wykonano projekt techniczny kanalizacji sanitarnej wzdłuż ulicy Ułańskiej (od ulicy Hołdunowskiej do ulicy Oficerskiej).

Ocena realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej:

Jak wynika z przeprowadzonej analizy do końca 2006 roku:

- opracowano dokument pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Łędziny”;
- wykonano część kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami oraz część kanalizacji deszczowej ;
- wykonano projekt kanalizacji sanitarnej wzdłuż ul. Ułańskiej.

Na 8 przedsięwzięć zaplanowanych na lata 2004-2006 częściowo zrealizowano 1. Z kolei spośród 5 szczegółowych zadań, których realizacja powinna zostać zakończona w 2006 r. nie wykonano 4, a 1 zadanie wykonano częściowo, tj. z zamierzonej budowy 69 km sieci sanitarnej i deszczowej wykonano 2 606 mb sieci (licząc wraz z przyłączami), co stanowi 3,8 % zaplanowanej długości sieci.

5.2 Gospodarka odpadami

Tabela 5-3 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie gospodarki odpadami.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
GOSPODARKA ODPADAMI		
O1C1Z1	Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami w Gminie Łędziny	zrealizowano
O1C1Z2	Zorganizowanie i stworzenie bazy oraz wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łędziny kompleksowego systemu gospodarki odpadami w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1. odpadów z sektora gospodarczego, 2. szczególnego rodzaju odpadów niebezpiecznych, 3. urządzeń i materiałów zawierających PCB, 4. odpadów pestycydowych, 5. odpadów medycznych i weterynaryjnych, 6. zagospodarowania osadów ściekowych. 	nie zrealizowano
O1C1Z3	Rozwój istniejącego i utworzenie pełnego- obejmującego wszystkich mieszkańców Gminy Łędziny- systemu zorganizowanego zbierania i wywozu odpadów, wyposażenie indywidualnych stanowisk w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów	zrealizowano częściowo
O1C1Z4	Rozwój i rozbudowa istniejącego w celu utworzenie pełnego- obejmującego całą Gminę Łędziny- systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: budowa i rozbudowa rejonowych zbiorników odpadów oraz instalacji segregacji odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, bieżąca kontrola, zamykanie- likwidacja i rekultywacja tzw. "dzikich" składowisk odpadów	zrealizowano częściowo
O1C1Z7	Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łędziny	zrealizowano częściowo

O1C1Z5	Wydzielenie, zorganizowanie i wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łędziny pełnego systemu selektywnego zbierania i odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	nie zrealizowano
O1C3Z1	Zorganizowanie i wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łędziny punktów odbioru odpadów niebezpiecznych, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	nie zrealizowano
O1C3Z2	Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest	zrealizowano
O1C3Z3	Opracowanie gminnego programu usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest z obiektów i budynków publicznych oraz prywatnych- uwzględniając w planie założenie usunięcia 60% materiałów do roku 2015	zrealizowano
O1C3Z4	Wdrożenie i realizacja zadań gminnego programu usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest z obiektów i budynków publicznych oraz prywatnych- uwzględniając w planie założenie usunięcia 60% materiałów do roku 2015 oraz systemu ich magazynowania i wywozu do utylizacji	nie zrealizowano
O1C4Z1	Opracowanie i realizacja programu edukacji ekologicznej mieszkańców Gminy Łędziny z zakresu gospodarki odpadami	nie zrealizowano
O1C1Z6	Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego	zrealizowano częściowo
O1C2Z1	Budowa zakładu segregacji zmieszanych odpadów komunalnych wyposażonego w system kompostowania frakcji biodegradowalnej	nie zrealizowano
O1C2Z2	Budowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów budowlanych	nie zrealizowano
O1C2Z3	Budowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów wielkogabarytowych	nie zrealizowano
O1C2Z4	Budowa zakładu przeróbki odpadów komunalnych w celu późniejszego ich wykorzystania energetycznego, ewentualnie zakładu do termicznego przetwarzania odpadów	nie zrealizowano
O1C2Z5	Budowa kompostowni powiatowej	nie zrealizowano

W zakresie gospodarki odpadami Gmina Łędziny podjęła się realizacji do końca 2015 r. 17 przedsięwzięć wyszczególnionych w tabeli 5-3, których wykonanie rozpisane zostało na 11 zadań własnych Gminy i 6 zadań koordynowanych zdefiniowanych w załączniku nr 3 „Rejestr celów i zadań środowiskowych” „Programu Ochrony Środowiska Gminy Łędziny”.

Planowane terminy zakończenia ich realizacji określono:

a) w odniesieniu do zadań własnych Gminy:

- dla 1 zadania do końca 2004 r. (opracowanie „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Łędziny”)
- dla 3 zadań do końca 2005 r.
- dla 3 zadań do końca 2006 r.
- dla 2 zadań do końca 2008 r.
- dla 2 zadań do końca 2015 r.

b) w odniesieniu do zadań koordynowanych:

- dla 1 zadania do końca 2006 r.
- dla 3 zadań do końca 2009 r.
- dla 2 zadań do końca 2015 r.

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w analizowanym okresie sprawozdawczym (2004-2006) Gmina powinna wykonać 7 następujących zadań własnych:

1. Opracowania „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Łęczyny” (do końca 2004 r.);
2. Rozwoju istniejącego i utworzenia pełnego – obejmującego wszystkich mieszkańców Gminy Łęczyny systemu zorganizowanego zbierania i wywozu odpadów, wyposażenie indywidualnych stanowisk w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (do końca 2006 r.);
3. Wydzielenia, zorganizowania i wdrożenia funkcjonowania na terenie Gminy Łęczyny pełnego systemu selektywnego zbierania i odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych (do końca 2005 r.);
4. Wdrożenia systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łęczyny do końca 2006 r.);
5. Zorganizowania i wdrożenia funkcjonowania na terenie Gminy Łęczyny punktów odbioru odpadów niebezpiecznych, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych (do końca 2006 r.);
6. Inwentaryzacji materiałów zawierających azbest (do końca 2005 r.);
7. Opracowania gminnego programu usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest z obiektów i budynków publicznych oraz prywatnych, uwzględniając w planie założenie usunięcia 60% materiałów do roku 2015 (do końca 2005 r.).

Do zadań, które zostały zrealizowane z tego zakresu w okresie sprawozdawczym 2004 – 2005r. należy zaliczyć :

- Opracowanie „Planu gospodarki odpadami dla Gminy Łęczyny” - Uchwała Rady Miasta Nr XXXII/182/05 z dnia 27.01.2005;
- Opracowanie „Programu usuwania azbestu na terenie Gminy Łęczyny”;
- Przeprowadzenie inwentaryzacji materiałów zawierających azbest na terenie Gminy Łęczyny;
- Opracowanie „Planu rzeczowo-finansowego wdrożenia Planu Gospodarki Odpadami na terenie Gminy Łęczyny” (jako integralnej część „Planu Gospodarki Odpadami”).

Ocena realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami:

Z wyszczególnionych zadań, realizacja prawie wszystkich (poza zadaniem 2 – „Rozwój istniejącego i utworzenie pełnego obejmującego wszystkich mieszkańców Gminy Łęczyny systemu zorganizowanego zbierania i wywozu odpadów ...”) determinowana była również postępowaniem prac w Powiecie Biełuńsko-Łęczyńskim oraz współpracą z innymi partnerami, np. MPGO „MASTER” oraz przedsiębiorstwami, instytucjami itp.

W odniesieniu do zdefiniowanych w Programie Ochrony Środowiska 6 zadań koordynowanych tylko 1 zadanie miało zostać zakończone w 2006 r., tj. wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Powiatu Biełuńsko-Łęczyńskiego.

Wdrożenie monitoringu zaliczone zostało również do zadań własnych Gminy (zadanie 4 – „Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łęczyny ...”).

W ramach tego zadania prowadzona jest ewidencja umów zawartych między firmami odbierającymi odpady komunalne oraz opróżniającymi zbiorniki bezodpływowe, a mieszkańcami Gminy Łęczyny.

5.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Tabela 5-4 Zadania Gminy Łęczyny do realizacji z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB		
GL1C1Z1	Wykonanie badań zanieczyszczenia i kwasowości gleb na terenie Gminy Łęczyny- wspieranie właścicieli i użytkowników gruntów zakwaszonych dofinansowaniem do kosztów wapnowania gleb	zrealizowano

GL1C1Z2	Przeciwdziałanie procesom erozyjnym	zrealizowano
GL1C1Z3	Propagowanie i wspieranie działalności w zakresie agroturystyki i gospodarstw ekologicznych	nie zrealizowano
GL1C1Z4	Opracowanie i realizacja programu edukacji i wychowania ekologicznego dzieci i młodzieży oraz programu szkoleń dla rolników w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, ▪ agroturystyki i rolnictwa ekologicznego, ▪ zakładania i prowadzenia polowych upraw energetycznych. 	nie zrealizowano
GL1C1Z5	Propagowanie i wspieranie działalności w zakresie uprawy roślin i krzewów ozdobnych oraz krzewów i drzew owocowych	nie zrealizowano
GL1C1Z6	Dostosowanie gospodarstw do wymogów rolnictwa ekologicznego	nie zrealizowano
GL1C1Z7	Zakładanie i prowadzenie polowych upraw energetycznych	nie zrealizowano

„Program Ochrony Środowiska Gminy Lędziny” przewiduje wykonanie przedsięwzięć wymienionych w Tabeli 5.4 poprzez realizację 5 zadań własnych Gminy oraz 2 zadań koordynowanych:

a) zadania własne Gminy:

1. Wykonanie badań zanieczyszczenia i kwasowości gleb na terenie Gminy Lędziny - wspieranie właścicieli i użytkowników gruntów zakwaszonych dofinansowaniem do kosztów wapnowania gleb (termin realizacji do 2015 r.)
2. Przeciwdziałanie procesom erozyjnym (termin realizacji do 2015 r.)
3. Propagowanie i wspieranie działalności w zakresie agroturystyki i gospodarstw ekologicznych (termin realizacji do 2015 r.)
4. Opracowanie i realizacja programu edukacji i wychowania ekologicznego dzieci i młodzieży oraz programu szkoleń dla rolników (termin realizacji do 2015 r.)
5. Propagowanie i wspieranie działalności w zakresie uprawy roślin i krzewów ozdobnych oraz krzewów i drzew owocowych (termin realizacji do 2015 r.);

b) zadania koordynowane:

1. Dostosowanie gospodarstw do wymogów rolnictwa ekologicznego (termin realizacji do 2015 r.)
2. Zakładanie i prowadzenie polowych upraw energetycznych (termin realizacji do 2015r)

Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb zrealizowane w okresie sprawozdawczym 2004 – 2006r :

- Prowadzono badania zanieczyszczenia i kwasowości gleb na terenie gminy Lędziny
- Zakupiono i rozdysponowano pomiędzy rolnikami wapno w celu przeprowadzenia wapnowania gleb

Ocena realizacji zadań z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb:

Gmina powinna zakończyć realizację wszystkich zadań własnych, jak również zadań koordynowanych do roku 2015.

Ochrona gleby i powierzchni ziemi wymaga ciągłej i systematycznej realizacji prawie wszystkich zadań z tego zakresu, wymienionych w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Lędziny” (badanie zanieczyszczeń i kwasowości gleb, wspieranie działalności w zakresie upraw, przeciwdziałania procesom erozyjnym itp.). Wydaje się, że mimo stosunkowo odległego czasu, jaki wyznaczony został na wykonanie zadań (koniec 2015 r.), większość z nich powinna jak najszybciej być zainicjowana. Dotyczy to w szczególności: opracowania programów edukacyjnych i wykonawczych, wspierania

działań w zakresie agroturystyki, propagowania i wspierania działań w zakresie uprawy określonych roślin o krzewów ozdobnych oraz drzew owocowych, wspierania rolnictwa ekologicznego, itd.

5.4 Ochrona powietrza atmosferycznego

Tabela 5-5 Zadania Gminy Lędziny do realizacji z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO		
P1C1Z1	<p>Opracowanie i przyjęcie "Kompleksowego programu działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Lędziny" w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską "Założeń do projektu planu zaopatrzenia Gminy Lędziny w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską "Planu zaopatrzenia Gminy Lędziny w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Operacyjnego planu polepszenia jakości powietrza w Gminie Lędziny"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu likwidacji niskiej emisji w Gminie Lędziny"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu likwidacji emisji pyłowo- gazowej w Gminie Lędziny"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu termoizolacji obiektów i budynków w Gminie Lędziny, powiązanej z modernizacją systemu ogrzewania- wynikającą z audytu energetycznego i planu etapizacji kompleksowej modernizacji energetycznej budynków"; Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu rozwoju lokalnej gospodarki energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na wybranych obszarach w Gminie Lędziny"; Opracowanie i wdrożenie "Systemu zarządzania energią i środowiskiem w Gminie Lędziny" 	zrealizowano częściowo
P1C1Z2	<p>Wdrożenie i realizacja przyjętych zadań i programów w ramach "Kompleksowego programu działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Lędziny" w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Program likwidacji niskiej emisji w Gminie Lędziny"; "Program likwidacji emisji pyłowo- gazowej w Gminie Lędziny"; "Program termoizolacji obiektów i budynków w Gminie Lędziny powiązanej z modernizacją systemu ogrzewania- wynikającą z audytu energetycznego i planu etapizacji kompleksowej modernizacji energetycznej budynków"; "Program rozwoju lokalnej gospodarki energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na wybranych obszarach w Gminie Lędziny"; "System zarządzania energią i środowiskiem w Gminie Lędziny". 	zrealizowano częściowo
P1C1Z3	Opracowanie i realizacja programu edukacji ekologicznej w zakresie efektywnego użytkowania energii i ochrony powietrza	nie zrealizowano
P1C2Z1	<p>Wdrożenie i realizacja przyjętego programu ograniczenia emisji liniowej poprzez realizację Planu rozbudowy i modernizacji dróg istniejących oraz budowy nowych dróg gminnych klasy "L" i "D" w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozbudowa i modernizacja dróg istniejących: <ul style="list-style-type: none"> Poziomkowa- 160 m, Łukasińskiego- 1970 m, Jemiółowa (nowa)- 697 m, Fiołkowa- 167 m, Palmowa- 258 m, Folwarczna- 500 m, Zacisze- 682 m, Dojazd do kościoła pw. NMP- 576 m, Modra- 152 m, Lipuszowa- 212 m, Ziemowita- 1212 m, Budowa nowych dróg <ul style="list-style-type: none"> Słoneczna- 175 m, Pogodna- 140 m, Kwiatowa- 400 m, Sosnowa- 150 m, Różana- 150 m, Dębowa (boczna)- 227 m, 	zrealizowano częściowo

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobra- 530 m, ▪ Ławecka- 258 m, ▪ Strzyżówka- 273 m, ▪ Panoramy (nowa 1)- 258 m, ▪ Zawiszy Czarnego (boczna)- 318 m, ▪ Irysowa- 288 m, ▪ Matejki- 741 m, ▪ Harfowa (nowa)- 247 m, ▪ Podgórna (nowa)- 303 m, ▪ Paderewskiego (doj.3)- 379 m, ▪ Paderewskiego (doj.5)- 182 m, ▪ Lędzińska- Paderewskiego (łącznik 1)- 697 m, ▪ Lędzińska- Paderewskiego (łącznik 2)- 909 m, ▪ Lędzińska (dojazd 1)- 139 m, (dojazd 2)- 212 m, (dojazd 3)- 242 m, (dojazd 4)- 227 m, ▪ Miarki- 939 m, ▪ Lompy- 197 m, ▪ Blych- 879 m, ▪ Poprzeczna- 758 m, <p>ŁĄCZNIE: *jezdnie: - łączna długość 23 km, - szer. Jezdni 5 m, - pow. jezdni 115 km², *chodniki i pobocza- dł. chodnika 23 km, - pow. chodnika 35 km², - dł. krawężników 26km</p> <p>3. Przebudowa i modernizacja skrzyżowań dróg gminnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Słoneczna+Pogodna, ▪ Ratusz+Reymonta ▪ Łukasieńskiego+Łanowa ▪ Folwarczna+Czapli <p>Łącznie 8 skrzyżowań</p> <p>4. Przebudowa i modernizacja skrzyżowań dróg gminnych z drogami powiatowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dojazd do kościoła pw. NMP+ Lędzińska, ▪ Jemiołowa (nowa)+Lędzińska, ▪ Lompy+Lędzińska, ▪ Górecka+Lędzińska, ▪ Irysowa+Zamoście, ▪ Harfowa (nowa)+Zamkowa, ▪ Ułańska+Żeromskiego, ▪ Dobra+Fredry, ▪ Zawiszy Czarnego +Wygody+Księdza Kątnego <p>Łącznie 18 skrzyżowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ratusz- 727 m, ▪ Ułańska (boczna)- 424 m, ▪ Lipcowa- 227 m, ▪ Panoramy (nowa 2)- 182 m, ▪ Głogowa- 273 m, ▪ Zamkowa (dojazd 1)- 273 m, ▪ Harfowa- 197 m, ▪ Podgórna- 515 m, ▪ Paderewskiego (doj.2)- 348 m, ▪ Paderewskiego (doj.4)-348 m, ▪ Paderewskiego (doj.6)- 242 m, ▪ Plebiscytowa- 864 m, ▪ Długosza- 242 m, ▪ Pokoju (dojazdowa1)- 106m, ▪ Górecka- 303 m, ▪ Polna- 591 m, ▪ Wapienna- 258 m,
P1C1Z4	Opracowanie "Kompleksowego programu ograniczenia niskiej emisji na terenie całego Powiatu Bieruńsko- Lędzińskiego"	nie zrealizowano
P1C1Z5	Modernizacja systemowych źródeł ciepła i rozszerzenie obszarów objętych systemem ciepłowniczym	nie zrealizowano
P1C2Z2	Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego dróg powiatowych z uwzględnieniem drogi dojazdowej S1 do KWK "Ziemowit"	nie zrealizowano

Z 7 generalnych przedsięwzięć wymienionych w tabeli 5-5, 4 pierwsze stanowią zadania własne Gminy, zaś 3 ostatnie (P1C1Z4, P1C1Z5, P1C2Z2) - zadania koordynowane

Do zadań własnych zaliczone zostały:

1. Opracowanie i przyjęcie szeregu dokumentów (programów i planów działań) w zakresie energii i poprawy jakości powietrza atmosferycznego (wymienionych w załączniku nr 3 „Programu Ochrony Środowiska Gminy Lędziny” oraz w powyższej tabeli) z podziałem zadań na dwie grupy (realizacja do 2005 r. i do 2015 r.).
2. Wdrożenie i realizacja przyszłych zadań i programów w zakresie energii i poprawy jakości powietrza (pkt 1) - z terminem zakończenia zadania w 2015 r.
3. Opracowanie i realizacja programu edukacji ekologicznej w zakresie efektywnego użytkowania energii i ochrony powietrza (do 2015 r.)
4. Wdrożenie i realizacja programu ograniczenia emisji liniowej poprzez realizację Planu rozbudowy i modernizacji dróg istniejących oraz budowy nowych dróg gminnych (planowany termin zakończenia w 2015 r.)

Spośród 7 wymienionych zadań własnych i koordynowanych w obszarze „Ochrona powietrza” dla 6 zadań planowanym terminem zakończenia ich realizacji jest 2015 r.

Realizację zadania własnego „Opracowanie i przyjęcie Kompleksowego programu działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Łęczyny” rozpoczęto z rocznym opóźnieniem tzn. od 2006 r. do końca 2006 r. opracowano stosowne dokumenty oraz rozpoczęto praktyczną realizację I etapu Programu Likwidacji Niskiej Emisji obejmującą całość obiektów budownictwa indywidualnego.

W ramach zadań koordynowanych, Program Ochrony Środowiska w tym zakresie obejmuje:

1. Opracowanie „kompleksowego programu likwidacji niskiej Emisji na terenie całego Powiatu Bierański-Łęczyński” (realizacja do 2015 r.)
2. Modernizację systemowych źródeł ciepła i rozszerzenie obszarów objętych systemem ciepłowniczym (z realizacją do 2015 r.)
3. Modernizację i rozbudowę układu komunikacyjnego dróg powiatowych z uwzględnieniem drogi dojazdowej S1 do KWK „Ziemowit” (planowany termin zakończenia 2015 r.)

Zadania zrealizowane z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego w okresie sprawozdawczym 2004 – 2006r :

- Modernizacja drogi do pól pomiędzy Ratuszem i Olszycami (korytowanie drogi i wykonanie podbudowy)
- Wykonano podbudowę oraz nawierzchnię asfaltobetonową na ulicy Zacisze
- Wykonano dokumentację na podbudowę ulicy Palmowej
- Wykonano drogę dojazdową do pól – ulica Podgórna – Blych
- Wykonano dokumentację na modernizację ulicy Matejki
- Wykonano podbudowę nawierzchni w ulicy Podgórnej
- Opracowano "Kompleksowy program działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Łęczyny"
- Opracowano "Założenia do planu zaopatrzenia Gminy Łęczyny w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe" - Uchwała Rady Miasta Nr XXXIV/194/05 z dnia 24.02.2005 r.
- Opracowano "Operacyjny plan polepszenia jakości powietrza w Gminie Łęczyny"; Uchwała Rady Miasta Łęczyny Nr XXXIX/245/05 z dnia 25 sierpnia 2005 r.
- Opracowano „Programu likwidacji niskiej emisji w Gminie Łęczyny” - Uchwała Rady Miasta Nr XXXVII/219/05 z dnia 31.05.2005 r.
- Opracowano „Systemu zarządzania energią i środowiskiem w Gminie Łęczyny” - Uchwała Rady Miasta Nr XXXII/181/05 z dnia 27.01.2005 r.
- Opracowano „Pilotowy Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Gminie Łęczyny”
- Realizowany jest „Program Likwidacji Niskiej Emisji” w ramach którego zmodernizowano już 97 budynków mieszkalnych jednorodzinnych

Ocena realizacji zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego:

Działania Gminy w zakresie planowania energetycznego, zarządzania energią i środowiskiem oraz poprawy jakości powietrza atmosferycznego w Gminie Łęczyny zdefiniowane zostały w „Kompleksowym programie działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Łęczyny” oraz w „Komunalnej Polityce Ekoenergetycznej Gminy Łęczyny”. Działania te docelowo mają zapewnić sukcesywną poprawę jakości powietrza, zmniejszenie zużycia paliw i energii elektrycznej oraz wzrost bezpieczeństwa energetycznego na terenie Gminy Łęczyny.

Aktualnie w Gminie wdrażany jest Program Likwidacji Niskiej Emisji, którego celem jest między innymi umożliwienie użytkownikom indywidualnym, instytucjom oraz podmiotom gospodarczym dokonania wymiany aktualnie eksploatowanych starych kotłów i pieców opalanych paliwami stałymi na nowoczesne, ekologiczne i wysokosprawne urządzenia grzewcze oraz urządzenia wykorzystujące odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, wykorzystanie biopaliw).

Z uwagi na fakt, że na preferencyjne warunki dofinansowania z WFOŚiGW w Katowicach mogą liczyć jedynie te projekty, które w sposób kompleksowy rozwiązują problemy z zakresu poprawy jakości powietrza atmosferycznego, w Programie połączono działania związane z modernizacją źródeł ciepła z działaniami termomodernizacyjnymi (ocieplenie ścian, stropów, wymiana okien, instalacji centralnego ogrzewania itp.).

Program Likwidacji Niskiej Emisji jest realizowany etapowo. Pierwszy etap obejmuje zabudowania prywatne. Właściciel budynku mieszkalnego chcąc uczestniczyć w Programie musiał wypełnić „Ankiety wstępne”, oraz podpisać oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. Kolejnym etapem było wykonanie audytu energetycznego dla każdego budynku w oparciu o „Wytyczne wykonania audytu energetycznego w Gminie Łęczyny”. Na podstawie kart audytów sporządzone zostały harmonogramy rzeczowo-finansowe realizacji Programu oraz Wnioski do WFOŚiGW.

W pierwszym etapie realizacji Programu zmodernizowano 97 obiektów w następującym zakresie:

- kotłownia węglowa	64
- kotłownia gazowa	7
- kotłownia olejowa	1
- instalacja solarna	7
- instalacja wewnętrzna c.o.	55
- docieplenie stropów i dachów	15
- docieplenie ścian zewnętrznych	8
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	25

Planuje się realizację poszczególnych etapów programu, zarówno w zakresie rzeczowym jak też finansowym, do roku 2009, natomiast zakłada się, że całkowite rozliczenie i spłata zaciągniętych zobowiązań przez Gminę w tym zakresie powinna nastąpić do 2015 roku.

Firmy wykonawcze przystępujące do Programu przechodzą kwalifikację przez powołaną do tego celu Komisję ds. Wyboru Ofert Wykonawców w celu zapewnienia przez Gminę wysokiej jakości świadczonych usług. Ostatecznie, właściciel sam decyduje, z którą z zakwalifikowanych firm podpisze umowę.

Realizacja Programu Likwidacji Niskiej Emisji na tak szeroką skalę i przy tak wysokim dofinansowaniu jest niezwykle trudna i napotyka na wiele nieprzewidzianych przeszkód. Skale przedsięwzięcia odzwierciedla m.in. koszt realizacji pierwszego etapu Programu, który wyniósł **2 368 859 zł**. Gmina dokłada jednak wszelkich starań, aby Program zrealizować w pełnym zakresie i założonych terminach.

Chęć uczestnictwa w Programie zgłosiło ponad 870 właścicieli budynków jednorodzinnych. Trwają również intensywne prace nad realizacją zadań termomodernizacyjnych objętych Programem w budynkach użyteczności publicznej m.in. budynku Ochotniczej Straży Pożarnej, Biblioteki Miejskiej oraz łęczyńskich szkołach, przedszkolach i ośrodkach zdrowia.

5.5 Ochrona przed hałasem

Tabela 5-6 Zadania Gminy Łęczyny do realizacji z zakresu ochrony przed hałasem.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
OCHRONA PRZED HAŁASEM		
H1C1Z1	Opracowanie, zorganizowanie, wdrożenie i realizowanie systemu monitoringu i bazy danych o obiektach przemysłowych oraz obiektach infrastruktury komunikacyjnej, stwarzających zagrożenia akustyczne dla środowiska w Gminie- opracowanie i prowadzenie mapy akustycznej Gminy Łęczyny.	nie zrealizowano
H1C1Z2	Wdrożenie i realizacja przyjętego programu ograniczenia emisji liniowej poprzez realizację Planu rozbudowy i modernizacji dróg istniejących oraz budowy nowych dróg gminnych klasy "L" i "D" w zakresie: 1. Rozbudowa i modernizacja dróg istniejących: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poziomkowa- 160 m, ▪ Łukasieńskiego- 1970 m, ▪ Jemiołowa (nowa)- 697 m, ▪ Fiołkowa- 167 m, ▪ Palmowa- 258 m, ▪ Zacisze- 682 m, ▪ Dojazd do kościoła pw. NMP- 576 m, ▪ Modra- 152 m, ▪ Lipuszowa- 212 m, ▪ Ziemowita- 1212 m, 	zrealizowano częściowo

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Folwarczna- 500 m, <p>2. Budowa nowych dróg</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Słoneczna- 175 m, ▪ Pogodna- 140 m, ▪ Kwiatowa- 400 m, ▪ Dobra- 530 m, ▪ Ławecka- 258 m, ▪ Strzyżówka- 273 m, ▪ Panoramy (nowa 1)- 258 m, ▪ Zawiszy Czarnego (boczna)- 318 m, ▪ Irysowa- 288 m, ▪ Matejki- 741 m, ▪ Harfowa (nowa)- 247 m, ▪ Podgórna (nowa)- 303 m, ▪ Paderewskiego (doj.3)- 379 m, ▪ Paderewskiego (doj.5)- 182 m, ▪ Lędzińska- Paderewskiego (łącznik 1)- 697 m, ▪ Lędzińska- Paderewskiego (łącznik 2)- 909 m, ▪ Lędzińska (dojazd 1)- 139 m, (dojazd 2)- 212 m, (dojazd 3)- 242 m, (dojazd 4)- 227 m, ▪ Miarki- 939 m, ▪ Lompy- 197 m, ▪ Blych- 879 m, ▪ Poprzeczna- 758 m, <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sosnowa- 150 m, ▪ Różana- 150 m, ▪ Dębowa (boczna)- 227 m, ▪ Ratusz- 727 m, ▪ Ułańska (boczna)- 424 m, ▪ Lipcowa- 227 m, ▪ Panoramy (nowa 2)- 182 m, ▪ Głogowa- 273 m, ▪ Zamkowa (dojazd 1)- 273 m, ▪ Harfowa- 197 m, ▪ Podgórna- 515 m, ▪ Paderewskiego (doj.2)- 348 m, ▪ Paderewskiego (doj.4)-348 m, ▪ Paderewskiego (doj.6)- 242 m, ▪ Plebiscytowa- 864 m, ▪ Długosza- 242 m, ▪ Pokoju (dojazdowa1)- 106m, ▪ Górecka- 303 m, ▪ Polna- 591 m, ▪ Wapienna- 258 m, <p>ŁĄCZNIE: *jezdnie: - łączna długość 23 km, - szer. Jezdni 5 m, - pow. jezdni 115 km², *chodniki i pobocza - dł. chodnika 23 km, - pow. chodnika 35 km², - dł. krawężników 26 km, - dł. obrzeży chodnikowych 23 km,</p> <p>3. Przebudowa i modernizacja skrzyżowań dróg gminnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Słoneczna+Pogodna, ▪ Ratusz+Reymonta ▪ Łukasińskiego+Łanowa ▪ Folwarczna+Czapli ▪ Poziomkowa+Pogodna ▪ Ławecka+Reymonta ▪ Głogowa+Zakole <p>Łącznie 8 skrzyżowań</p> <p>4. Przebudowa i modernizacja skrzyżowań dróg gminnych z drogami powiatowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dojazd do kościoła pw. NMP+ Lędzińska, ▪ Jemiółowa (nowa)+Lędzińska, ▪ Lompy+Lędzińska, ▪ Górecka+Lędzińska, ▪ Irysowa+Zamoście, ▪ Harfowa (nowa)+Zamkowa, ▪ Ułańska+Żeromskiego, ▪ Dobra+Fredry, ▪ Zawiszy Czarnego +Wygody+Księdza Kątnego ▪ Strzyżówka+Lędzińska, ▪ Fiołkowa+Lędzińska, ▪ Lipuszowa+Lędzińska, ▪ Blych+Lędzińska, ▪ Harfowa+Zamkowa, ▪ Podgórna+Wygody, ▪ Palmowa+Hołdunowska, ▪ Ziemowita+Oficerska,, ▪ Polna+Szenwalda <p>Łącznie 18 skrzyżowań</p>	
H1C2Z1	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy ze szczególnym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych	zrealizowano częściowo
H1C2Z2	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki i ochrony przed hałasem	nie zrealizowano
H1C1Z3	Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych	nie zrealizowano
H1C1Z4	Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego (np. poprzez poprawę jego płynności), co wpłynie na obniżenie poziomu dźwięku w środowisku i poprawę klimatu akustycznego terenów przyległych	nie zrealizowano
H1C1Z5	Rozbudowa połączeń komunikacyjnych miejsc atrakcyjnych turystyczno- rekreacyjnie w celu powiązania ich z regionalnym układem komunikacyjnym	nie zrealizowano
H1C2Z3	Opracowanie i prowadzenie mapy akustycznej Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego	nie zrealizowano

Spośród 8 wymienionych w tabeli zadań 4 pierwsze stanowią zadania własne Gminy, pozostałe - to zadania koordynowane.

Z zadań własnych realizacja tylko jednego –H1C2Z1 „Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych”, powinna zakończyć się w 2006 r.

Wdrożenie i realizacja pozostałych zadań została zaplanowana na dalsze lata – do 2008 r. (2 zadania własne i 1 zadanie koordynowane), do 2012 r. (1 zadanie koordynowane) oraz do 2015 r. (1 zadanie własne i 2 zadania koordynowane).

Zadania z zakresu ochrony przed hałasem częściowo zrealizowane w okresie sprawozdawczym:

- Modernizacja drogi pomiędzy Ratuszem i Olszycami (korytowanie drogi i wykonanie podbudowy)
- Wykonano podbudowę oraz nawierzchnię asfaltobetonową na ulicy Zacisze
- Wykonano dokumentację na podbudowę ulicy Palmowej
- Wykonano drogę dojazdową do pól – ulica Podgórna – Blych
- Wykonano dokumentację na modernizację ulicy Matejki
- Wykonano podbudowę nawierzchni w ulicy Podgórnej
- Opracowano miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łędziny dla terenów wskazanych na załącznikach graficznych o numerach 1-13 Uchwała Rady Miasta NR XXXVIII/222/05 z dnia 30.06.2005 roku.

Ocena realizacji zadań z zakresu ochrony przed hałasem:

W zakresie ochrony przed hałasem zrealizowane częściowo 2 zadania własne w zakresie modernizacji dróg, tzn.:

1. Wdrożenie i realizacja planu rozbudowy i modernizacji dróg z terminem realizacji do 2008 r. (łącznie 23 km dróg).
2. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy ze szczególnym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku. Termin realizacji do 2006 r. (opracowano dla terenów oznaczonych jako 1-3).

5.6 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym

Tabela 5-7 Zadania Gminy Łędziny do realizacji z zakresu ochrony przed promieniowaniem niejonizującym.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM NIEJONIZUJĄCYM		
PR1C1Z1	Określenie i monitoring aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego w miejscach dostępnych dla ludności w otoczeniu źródeł promieniowania- opracowanie i prowadzenie mapy promieniowania niejonizującego na terenie Gminy Łędziny	nie zrealizowano
PR1C1Z2	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki i ochrony przed promieniowaniem niejonizującym.	nie zrealizowano
PR1C1Z3	Opracowanie, organizacja, wdrożenie i realizacja systemu monitoringu środowiska na terenie Powiatu Bieruńsko- Łędzińskiego w celu określenia i bieżącej kontroli aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego- opracowanie i prowadzenie mapy promieniowania niejonizującego na terenie Powiatu Bieruńsko Łędzińskiego	nie zrealizowano
PR1C1Z4	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki i ochrony przed promieniowaniem niejonizującym	nie zrealizowano

Ocena realizacji zadań z zakresu ochrony przed promieniowaniem niejonizującym:

W przyjętym kwalifikowaniu priorytetów działania w tym zakresie zostały wymienione jako mniej istotne. Ochronę przed promieniowaniem niejonizującym (rozdz.1) uznano jako tzw. aspekt „umiarkowany”.

Spośród 4 zadań realizacyjnych, wymienionych w tabelicy (2 zadania własne i 2 zadania koordynowane), realizacja dwóch zadań powinna zostać częściowo zakończona już w 2006 r. :

:

- a) określenie i monitoring aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego w miejscach dostępnych dla ludności w otoczeniu źródeł promieniowania- opracowanie i prowadzenie mapy promieniowania niejonizującego na terenie Gminy Łędziny (zadanie własne);
- b) opracowanie, organizacja, wdrożenie i realizacja systemu monitoringu środowiska na terenie Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego w celu określenia i bieżącej kontroli aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego na terenie Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego (zadanie koordynowane).

Z wymienionych w tabeli 5-7 czterech zadań, nie rozpoczęto realizacji żadnego z nich. Terminem zakończenia wszystkich zadań jest 2015 rok.

5.7 Ochrona przyrody

Tabela 5-8 Zadania Gminy Łędziny do realizacji w zakresie ochrony przyrody.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
OCHRONA PRZYRODY		
OCH1C1Z1	Opracowanie i realizacja planu tworzenia małoobszarowych form ochrony przyrody (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne) oraz zachowania i wzbogacania różnorodności biologicznej na wydzielonych obszarach w Gminie Łędziny w oparciu o wskazania „Studium uwarunkowań...” i wykonane waloryzacje przyrodnicze: 1. Utworzenie użytków ekologicznych na fragmentach łąk w dzielnicy Holdunów oraz Zamoście z uwagi na występowanie gatunków roślin będących relikdami naturalnej flory, 2. Utworzenie zespołów przyrodniczo- krajobrazowych obejmujących wzgórze Wapienka i Klemensowa Górka, 3. Objęcie ochroną prawną drzew- propozycji pomników przyrody (ok. 10-15 obiektów) oraz prace pielęgnacyjno- konserwacyjne istniejącego starodrzewia w oparciu o wykonane rozpoznanie zasobów zieleni wysokiej na terenie Gminy, 4. Rewitalizacja istniejących zasobów terenów zieleni miejskiej ogólnodostępnej, oraz tworzenie siedlisk o charakterze parku, 5. Rewaloryzacja oraz prace pielęgnacyjno- konserwacyjne założeń zieleni o charakterze zabytkowym- zieleni przykościelna i cmentarna, Zabezpieczenie zasobów szaty roślinnej i fauny poprzez oszczędne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z polityką ekorozwoju, 6. Zabezpieczenie zasobów szaty roślinnej i fauny poprzez oszczędne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z polityką ekorozwoju, 7. Stosowanie racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi poprzez wprowadzenie ochrony czynnej zbiorowisk nieleśnych oraz renaturalizację lasów poprzez dostosowanie gatunku drzewostanu do charakteru siedlisk.	nie zrealizowano
OCH1C1Z2	Opracowanie i realizacja planu zachowania i wzbogacania bioróżnorodności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym agrocenoz, rekultywowanych terenów poeksploatacyjnych, walorów krajobrazowych, cennych fizjograficznie wzniesień- urządzenie punktów widokowych w miejscach atrakcyjnych ekspozycji krajobrazu (także z uwzględnieniem rekultywowanych form antropogenicznych): hałdy pogórnice, Klemensowa Górka, otoczenie kościoła pw. Św. Klemensa, wzgórze Wapienka, Strzyżówka.	nie zrealizowano
OCH1C2Z1	Realizacja planu przebudowy i tworzenia zieleni urządzonej na gruntach komunalnych poprzez zmianę składu gatunkowego z topoli na nowe nasadzenia drzew oraz zieleni	nie zrealizowano

	krzewiastej, dostosowanie gatunkowo i funkcjonalnie do warunków siedliskowo- glebowych: 1. Realizacja zieleni urządzonej (zieleń krzewiasta izolacyjno- osłonowa, nowe nasadzenia drzew i krzewów, wymiana gatunkowa topoli, bieżąca pielęgnacja) w obrębie układu urbanistycznego centrum miasta, dzielnic i osiedli oraz dróg gminnych, 2. Realizacja różnych form zieleni urządzonej na terenach istniejących i projektowanych obiektów turystyczno- sportowych i rekreacyjno- wypoczynkowych, 3. Realizacja zieleni urządzonej w układzie tarasowym i wielopoziomowym w rejonie punktów widokowych, szlaków spacerowych i rowerowych ścieżek dydaktycznych.	
OCH1C2Z2	Wspieranie proekologicznych działań Nadleśnictwa Katowice w realizacji „Programu ochrony przyrody” obszarów leśnych- przeprowadzenie regulacji granicy rolno- leśnej w celu wyznaczenia obszarów do zadrzewień i zalesień	nie zrealizowano
OCH1C2Z3	Opracowanie i realizacja planu sieci tras rowerowych po terenach Gminy cennych przyrodniczo i krajobrazowo, z nawiązaniem do tras rowerowych powiatu i regionu	nie zrealizowano
OCH1C3Z1	Opracowanie i realizacja planu ścieżek dydaktycznych na terenach Gminy cennych przyrodniczo i krajobrazowo.	nie zrealizowano
OCH1C3Z2	Opracowanie i realizacja programu promocji i edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i działań proekologicznych	nie zrealizowano
OCH1C1Z3	Ochrona czynna zieleni łąkowej (niskiej i wysokiej) w dolinach lokalnych cieków wodnych, utrzymywanie lokalnych „korytarzy” ekologicznych	nie zrealizowano
OCH1C2Z4	Zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych	nie zrealizowano
OCH1C2Z5	Realizacja różnych form zieleni urządzonej w rejonie dróg ponadlokalnych	nie zrealizowano

Ocena realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody:

Program Ochrony Środowiska w tym zakresie przewiduje realizację 7 zadań własnych i 3 zadania koordynowane. Dla wszystkich zadań przewidywanym terminem ich rozpoczęcia był rok 2004, zaś zakończenia 2015.

W wyborze aspektów ochrony środowiska szczególnie istotnych w zrównoważonym rozwoju gminy, opracowanie gminnego systemu obszarów chronionych uznano jako, tzw. aspekt „umiarkowany”. Jak wynika z zestawienia tabelarycznego żadne z przedsięwzięć nie zostało zapoczątkowane w analizowanym okresie sprawozdawczym 2004-2006 r.

5.8 Edukacja ekologiczna

Tabela 5-9 Zadania Gminy Lędziny do realizacji w zakresie edukacji ekologicznej.

Symbol	Nazwa przedsięwzięcia	Realizacja
EDUKACJA EKOLOGICZNA		
E1C1Z1	Opracowanie i realizacja programu edukacyjno – szkoleniowego dla rolników i działkowców w zakresie gospodarki ekologicznej	nie zrealizowano
E1C1Z2	Opracowanie oraz realizacja gminnego programu edukacji ekologicznej i promocji przedsięwzięć ekologicznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych: 1. edukacja ekologiczna nauczycieli i wychowawców; 2. edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży, w tym w ramach dodatkowych programów szkolnych; 3. edukacja i promocja ekologiczna dla osób dorosłych poprzez różne formy przekazu	zrealizowano częściowo

	i aktywnego uczestnictwa.	
E1C1Z3	Utworzenie i działalność Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Gminie Łęczyny	nie zrealizowano
E1C1Z4	Utrzymywanie ścieżek edukacyjnych i prowadzenie zajęć z zakresu promocji i edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.	nie zrealizowano

Zadania z zakresu edukacji ekologicznej częściowo zrealizowane w okresie sprawozdawczym:

- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży (akcje sprzątania świata);
- edukacja i promocja ekologiczna dla osób dorosłych poprzez różne formy przekazu i aktywnego uczestnictwa (w dodatku ekologicznym miesięcznika BIL, przybliżane były mieszkańcom Łęczyn zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, wykonano plansze, broszury i ulotki w ramach Programu Likwidacji Niskiej Emisji).

Ocena realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej:

Edukacja ekologiczna nie została ujęta w wyborze aspektów środowiskowych, jako odrębny element, gdyż stanowi nieodłączny fragment każdego z działań proekologicznych ujętych w Programie Ochrony Środowiska. Można więc stwierdzić, że edukację w tym zakresie należy uznać, jako jedno z najważniejszych działań gminy, mieszczącą się w każdym obszarze działań prośrodowiskowych bowiem stanowi ona podstawę jej zrównoważonego rozwoju.

Ocena działań w zakresie edukacji ekologicznej jest stosunkowo trudna.

Kierując się tylko wykonaniem zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska i przedstawionych w powyższej tabeli, można stwierdzić, że edukacja ekologiczna należy do zadań własnych Gminy i spośród 4 zadań przewidzianych na lata 2004-2015 tylko jedno zrealizowano częściowo.

Nie oznacza to jednak, że w Gminie Łęczyny nie prowadzono edukacji ekologicznej.

Wdrażaniu „Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Łęczyny” towarzyszyła szeroka akcja informacyjno-edukacyjna prowadzona w Biuletynie Informacyjnym Łęczyn oraz specjalnie przygotowanych folderach, ulotkach, planszach prezentowanych np. na targach przedsiębiorczości.

Ulotki informacyjne dostępne były nie tylko w Urzędzie Miasta, ale również w kilku wybranych punktach ich upowszechniania, np. w sklepach.

Warto zauważyć, że we wrześniu 2004 r. Gmina uzyskała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na publikację kolumn ekologicznych „Ekologia i środowisko” w miesięczniku BIL w ramach konkursu „Cykliczne upowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju poprzez media”.

Do końca 2006 r. z tego tytułu Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 23 400 PLN, tj. ponad 1500 zł/m-c.

W sumie ukazało się 27 tzw. „wkładek ekologicznych” do Biuletynu, w których przedstawiono najważniejsze problemy ochrony środowiska występujące w Gminie i w województwie śląskim.

Niska emisja i możliwości jej zmniejszenia, jak też założenia Programu, były kilkakrotnie tematem spotkań z mieszkańcami Gminy, organizowanymi w sali kinowej „Piast”. Z okazji „Dni Matki Ziemi” szkoły organizowały własne imprezy i akcje (np. akcja sprzątania świata).

Należy jednak stwierdzić, że nie został opracowany gminny program edukacji ekologicznej, jako integralny element Lokalnego Programu Ochrony Środowiska, co uniemożliwia prowadzenie edukacji w sposób uporządkowany i zorganizowany.

Zadania zawarte w Programie i ich realizacja powinna stać się przedmiotem szczególnego zainteresowania społecznego Gminy w najbliższych latach. W tym właśnie należy upatrywać znaczenia, jakie Wspólnota Europejska przywiązuje do powszechnej edukacji ekologicznej.

6. Podsumowanie i wnioski

W „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny” dla 8 bloków tematycznych obejmujących sfery ochrony środowiska wyznaczono 12 ekologicznych celów długoterminowych (do 2015 r.) oraz 18 celów krótkookresowych, które powinny zostać osiągnięte przez Gminę w latach 2004-2006 (Tabela 6-1).

Dla ich uzyskania przewidziano 65 zadań, z których 15%, tj. 10 zadań powinno być zakończonych w okresie ujętym niniejszym Raportem (lata 2004-2006). I tak (Tabela 6-2) w zakresie:

- gospodarki odpadami - 8 zadań własnych w tym 1 koordynowane;
- ochrony powietrza atmosferycznego - 1 zadanie własne;
- ochrony przed hałasem - 1 zadanie własne.

Realizacja pozostałych 55 zadań przewidziana została na lata następne, z tym że dla 5 z nich terminem zakończenia będzie rok 2008. Zestawienie tematyczne 10 zadań ujętych w „Programie...”, których realizacja powinna być zakończona w 2006 roku przyporządkowane poszczególnym blokom tematycznym, tj.: gospodarce odpadami, ochronie powietrza atmosferycznego i ochronie przed hałasem zawiera Tabela 6-3. Planowane środki finansowe ujęte w „Programie...” na zadania, których realizacja powinna nastąpić w latach 2004-2006 wynosiły ogółem 1 010 tys. PLN (Tabela 6-3), w tym 400 tys. PLN z GFOŚiGW i 610 tys. PLN z WFOŚiGW.

Zgodnie z opracowanym Programem Ochrony Środowiska Gmina realizować będzie zadania wynikające z polityki ekologicznej przez 4 lata (tzn. do 2008 roku), z tym że przewidziane działania w perspektywie obejmują 4 kolejne. Jeżeli nie ulegną uściśleniu przepisy Ustawy – Prawo Ochrony Środowiska, po 4 latach realizacji Programu Ochrony Środowiska zajdzie potrzeba opracowania nowego dokumentu.

Tabela 6-4 zawiera wykaz zadań ujętych w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Łędziny”, których zakończenie powinno nastąpić w 2008 r. Tak jak w przypadku już omówionych zadań z okresu sprawozdawczego 2004-2006, również i te powinny zostać zapoczątkowane w 2004 r. Jak widać tylko jedno zadanie (Tabela 6-4 ochrona przed hałasem zad. 1) zostało w części zrealizowane. Pozostałe 4 oczekują na realizację w latach 2007-2008. Spośród 5 zadań wymienionych w tabeli 6-4 dla dwóch zadań (z zakresu gospodarki odpadami) przewidziano w budżecie Gminy na 2007 r. środki finansowe na ich wykonanie.

Powyższy przykład, w świetle przytoczonych danych w Raporcie, świadczy o niekorzystnej sytuacji, jaka wystąpi (nie tylko w Gminie Łędziny – ale w większości jednostek samorządu terytorialnego w kraju) przesuwania na dalsze, czasami dość odległe w czasie terminy realizacyjne, wielu zadań do realizacji, które Gminy przyjęły uchwałą lokalną. Stworzy to zapewne wyjątkowo niekorzystną sytuację dla tych samorządów, których okres kadencji przypadnie na końcowe lata realizacji „Programu...”.

Tabela 6-5 zawiera zestawienie zadań jakie zrealizowane zostały w Gminie w latach 2004-2006 wraz z podaniem kosztu ich wykonania. Z kolei koszt jaki poniosła Gmina Łędziny z wykonania zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2004-2006 przedstawiono na Rys. 6.1.

Najwięcej środków finansowych wydatkowano na realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (4 946 107,48 PLN), a w dalszej kolejności:

- ochrona powietrza atmosferycznego	2 867 794,39 PLN
- ochrona przed hałasem	1 655 575,33 PLN,
- gospodarka odpadami	98 717,00 PLN,
- ochrona powierzchni ziemi	75 993,49 PLN,
- edukacja ekologiczna	23 400,00 PLN.

W kosztach realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przed hałasem mieszczą się, praktycznie w 100% wydatki na budowę oraz remonty dróg i ulic.

W ramach ochrony powietrza atmosferycznego - nakłady w wysokości 2 867 794,39 PLN – przeznaczone zostały na uruchomienie i częściową realizację I etapu Programu Likwidacji Niskiej Emisji.

Koszt 98 717 PLN realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami zawiera między innymi zakup specjalistycznego samochodu do zbiórki odpadów niebezpiecznych (koszt zakupu 69 296 PLN).

W wydatkach w zakresie ochrony powierzchni gleb i ziemi mieszczą się przede wszystkim koszty zakupu i dystrybucji wśród rolników, wapna przeznaczonego do odkwaszenia gleb.

W ramach edukacji ekologicznej cała wydatkowana kwota to koszt wydawniczy dodatku ekologicznego do miesięcznika – „Biuletyn Informacyjny Lędzin”.

Z wykonanego Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Lędziny” za okres 2004-2006 można sformułować następujące wnioski:

I. Dotyczące kwestii prawno-organizacyjnych :

1. Raport z realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy Gminy sporządza co dwa lata i przedstawia go Radzie Gminy. Ustawa nie narzuca formy prawnej przyjęcia Raportu.
2. Ustawodawca nie określił, co powinien zawierać Raport i jaki powinien być układ jego treści, nie zostały także opracowane wytyczne jego wykonania w jednostkach samorządu lokalnego, tak więc forma i układ Raportów opracowywanych w różnych jednostkach samorządu terytorialnego będą bardzo różnicowane.
3. Ustawodawca nie zdyscyplinował samorządów lokalnych do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska, powinien być przedstawiony i przyjęty Raport z jego realizacji. Rezultatem tego będzie ich wykonanie w bardzo różnych terminach.
4. Ustawodawca, nakładając na samorządy lokalne obowiązek sporządzenia Raportu, nie zobowiązał innych podmiotów do przekazywania danych niezbędnych do jego wykonania. W efekcie, proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co wydłuża czas opracowania Raportu i wpływa na obniżenie jakości pozyskiwanych danych.
5. Program Ochrony Środowiska przyporządkował 8 blokom tematycznym 12 ekologicznych celów długoterminowych (do 2015r) oraz 18 celów krótkookresowych, które powinny zostać osiągnięte przez Gminę Lędziny w latach 2004 – 2006. Dla ich uzyskania przewidziano 65 zadań realizacyjnych z realizacją do końca 2015 r.
6. Dla wszystkich 65 zadań realizacyjnych w okresie 2004 – 2006r. terminem ich rozpoczęcia był rok 2004.
7. Z uwagi na subiektywność wyznaczania kolejności realizacji celów i zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska wykorzystano procedury informatycznego systemu zarządzania środowiskowego REMAS umożliwiające utworzenie listy priorytetów środowiskowych. Lista priorytetów (problemów) środowiskowych w Gminie Lędziny utworzona została z wykorzystaniem systemu REMAS w dniu 9 września 2004 r. - systemem punktowym, metodą tzw. sumy ważonej, przez 19-osobowy zespół utworzony z przedstawicieli Urzędu Miasta i środowisk społecznych Gminy Lędziny.
8. Spośród aspektów środowiskowych występujących w Gminie Lędziny za priorytetowe uznano:
 - Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ściekami nieoczyszczonymi;
 - Obciążenie środowiska odpadami;
 - Emisję gazów i pyłów do atmosfery;
 - Emisję hałasu do środowiska;
 - Degradację, deformację i niszczenie powierzchni ziemi;
 - Brak polityki i planu gospodarki energetycznej Gminy.

II. Dotyczące realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska :

1. Do realizacji w okresie objętym Raportem (lata 2004 – 2006) przewidziano zadania w zakresie :
 - a. gospodarki odpadami – 8 zadań;
 - b. ochrony powietrza atmosferycznego – 1 zadanie;
 - c. ochrony przed hałasem – 1 zadanie.
2. Spośród 10 zadań, których realizacja miała w okresie 2004 – 2006r, 9 zadań należało do zadań własnych Gminy, a 1 zadanie do tzw. zadań koordynowanych.
3. Spośród 10 zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska do realizacji w latach 2004 – 2006 :
 - a. całkowicie zrealizowano 3 zadania (wszystkie z zakresu gospodarki odpadami);
 - b. częściowo zrealizowano 5 zadań (3 zadania z zakresu gospodarki odpadami, 1 zadanie z zakresu ochrony powietrza, 1 zadanie z zakresu ochrony przed hałasem);
 - c. nie rozpoczęto realizacji 2 zadań (z zakresu gospodarki odpadami).

4. Dla wielu zadań, mimo przyjętych uchwałą Rady Miasta terminów ich wykonania, realizacja przenosi się na następne lata. Stworzy to zapewne wyjątkowo niekorzystną sytuację dla tych samorządów, których okres kadencji przypadnie na końcowe lata realizacji określonego Programu Ochrony Środowiska.
5. Trudności z rozpoczęciem i realizacją niektórych przedsięwzięć proekologicznych w Gminie Łędziny wskazują na potrzebę usprawnienia w przyszłości procedury pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.
6. W opracowaniu kolejnych Programów Ochrony Środowiska Gminy Łędziny należy zwrócić uwagę na zróżnicowanie terminów rozpoczęcia zadań. Nie jest możliwe rozpoczęcie realizacji wszystkich zamierzeń z chwilą przyjęcia Programu uchwałą Rady Miasta.
7. Można oczekiwać, że opracowanie dla Gminy Łędziny „Programu Edukacji Ekologicznej” przyczyni się do zmniejszenia trudności w realizacji wielu zadań prośrodowiskowych.
8. Cele, jakie wyznaczyła Gmina Łędziny w zakresie poprawy stanu środowiska zewnętrznego są sukcesywnie uzyskiwane.

Tabela 6-1 Zadania ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łędziny” do realizacji w poszczególnych latach

Lp.	Blok tematyczny	Rok zakończenia realizacji zadania							Suma zadań tematycznych
		2004 r.	2005 r.	2006 r.	2008 r.	2009 r.	2012 r.	2015 r.	
1	Gospodarka wodno-ściekowa	-	-	-	-	-	-	8 (1)	8 (1)
2	Gospodarka odpadami	1	3	4 (1)	2	3 (3)	-	4 (2)	17 (6)
3	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	-	-	-	-	-	-	7 (2)	7 (2)
4	Ochrona powietrza atmosferycznego	-	1	-	-	-	-	6 (3)	7 (3)
5	Ochrona przed hałasem	-	-	1	3 (1)	-	1 (1)	3 (2)	8 (4)
6	Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym	-	-	-	-	-	-	4 (2)	4 (2)
7	Ochrona przyrody	-	-	-	-	-	-	10 (3)	10 (3)
8	Edukacja ekologiczna	-	-	-	-	-	-	4	4
Suma:		1	4	5 (1)	5 (1)	3 (3)	1 (1)	46 (15)	65 (21)
		10 15% z 65 zadań			55 85% z 65 zadań				

Uwaga: w nawiasach podano ilość zadań koordynowanych przez gminę

Tabela 6-2 Zadania do realizacji w latach 2004-2006 z podziałem na rodzaj zadań i stan ich realizacji

Lp.	Blok tematyczny	Zadania przewidziane do realizacji do 2006 r.	Rodzaj zadań		Stan realizacji		Uwagi
			własne	koordynowane	ukończono	częściowy	
1	Gospodarka wodno-ściekowa	-	-	-	-	1	
2	Gospodarka odpadami	8	7	1*	3	4	* wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami - zadanie zrealizowane częściowo
3	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	-	-	-	-	-	
4	Ochrona powietrza atmosferycznego	1	1	-	-	1	
5	Ochrona przed hałasem	1	1	-	-	1	
6	Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym	-	-	-	-	-	
7	Ochrona przyrody	-	-	-	-	-	
8	Edukacja ekologiczna	-	-	-	-	-	
Suma:		10	9	1	3	6	

Tabela 6-3 Zestawienie zadań ujętych w programie ochrony środowiska, których realizacja powinna zostać zakończona w latach 2004-2006

Lp.	Blok tematyczny	Numer i nazwa zadania	Planowane środki finansowe [tys. zł]			Stan realizacji	
			Ogółem	Gmina	Fundusz		
1	Gospodarka odpadami	1	O1C1Z1 Opracowanie planu gospodarki odpadami	20	20	-	zrealizowano
		2	O1C1Z3 Rozwój istniejącego i utworzenie pełnego - obejmującego całą Gminę Łędziny - systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: budowa i rozbudowa rejonowych zbiorników odpadów oraz instalacji segregacji odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, bieżąca kontrola, zamykanie- likwidacja i rekultywacja tzw. "dzikich" składowisk odpadów	300	90	210	zrealizowano częściowo
		3	O1C1Z5 Wydzielenie, zorganizowanie i wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łędziny pełnego systemu selektywnego zbierania i odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	150	45	105	nie zrealizowano
		4	O1C1Z7 Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łędziny	50	15	35	zrealizowano częściowo
		5	O1C3Z1 Zorganizowanie i wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łędziny punktów odbioru odpadów niebezpiecznych, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	200	60	140	nie zrealizowano
		6	O1C3Z2 Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest	10	10	-	zrealizowano
		7	O1C3Z3 Opracowanie gminnego programu usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest z obiektów i budynków publicznych oraz prywatnych- uwzględniając w planie założenie usunięcia 60% materiałów do roku 2015	30	30	-	zrealizowano
		8*	O1C1Z6 Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Powiatu Bieruńsko- Łędzńskiego	100	30	70	zrealizowano częściowo
				P1C1Z1 Opracowanie i przyjęcie kompleksowego programu działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Łędziny" w zakresie:	90	40	50

2	Ochrona powietrza atmosferycznego	<p>1. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską "Założeń do projektu planu zaopatrzenia Gminy Łęczyny w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska";</p> <p>2. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską "Planu zaopatrzenia Gminy Łęczyny w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska";</p> <p>3. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Operacyjnego planu polepszenia jakości powietrza w Gminie Łęczyny";</p> <p>4. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu likwidacji niskiej emisji w Gminie Łęczyny</p> <p>5. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu likwidacji emisji pyłowo- gazowej w Gminie Łęczyny;</p> <p>6. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu termoizolacji obiektów i budynków w Gminie Łęczyny, powiązanej z modernizacją systemu ogrzewania- wynikającą z audytu energetycznego i planu etapizacji kompleksowej modernizacji energetycznej budynków;</p> <p>7. Opracowanie i uchwalenie przez Radę Miejską projektu "Programu rozwoju lokalnej gospodarki energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na wybranych obszarach w Gminie Łęczyny";</p> <p>8. Opracowanie i wdrożenie "Systemu zarządzania energią i środowiskiem w Gminie Łęczyny"</p>				zrealizowano częściowo
3	Ochrona przed hałasem	H1C2Z1 Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy ze szczególnym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych	60	60	-	zrealizowano częściowo
Razem:			1 010	400	610	

*) zadanie koordynowane

Tabela 6-4 Wykaz zadań ujętych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łęczyny”, których zakończenie powinno nastąpić w 2008 r.*)

Lp.	Blok tematyczny	Numer i nazwa zadania	Stan realizacji w 2006 r.	Środki finansowe na realizację zadań w 2007 r.
1	Gospodarka odpadami	1 O1C1Z2 Zorganizowanie i stworzenie bazy oraz wdrożenie funkcjonowania na terenie Gminy Łęczyny kompleksowego systemu gospodarki odpadami w zakresie: 1. odpadów z sektora gospodarczego 2. szczególnego rodzaju odpadów niebezpiecznych 3. urządzeń i materiałów zawierających PCB 4. odpadów pestycydowych 5. odpadów medycznych i weterynaryjnych 6. zagospodarowania osadów ściekowych	nie zrealizowano	przewidziano
		2 O1C1Z4 Rozwój i rozbudowa w celu utworzenia pełnego - obejmującego całą Gminę Łęczyny - systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: budowa i rozbudowa rejonowych zbiornic odpadów oraz instalacji segregacji odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, bieżąca kontrola, zamykanie-likwidacja i rekultywacja tzw. "dzikich" składowisk odpadów	zrealizowano częściowo	przewidziano
2	Ochrona przed hałasem	1 H1C1Z2 Wdrożenie i realizacja przyjętego programu ograniczenia emisji liniowej poprzez realizację planu rozbudowy i modernizacji dróg istniejących oraz budowy nowych dróg gminnych klasy "L" i "D"	zrealizowano częściowo	nie przewidziano
		2 H1C2Z2 Opracowanie i realizacja programów edukacji w zakresie profilaktyki i ochrony przed hałasem	nie zrealizowano	nie przewidziano
		3 H1C1Z4 Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego (np. przez poprawę jego płynności), co wpłynie na obniżenie poziomu dźwięku w środowisku i poprawę klimatu akustycznego terenów przyległych **)	nie zrealizowano	nie przewidziano

*) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łęczyny nie zakłada zakończenia zadań w 2007 r.

**) zadanie koordynowane

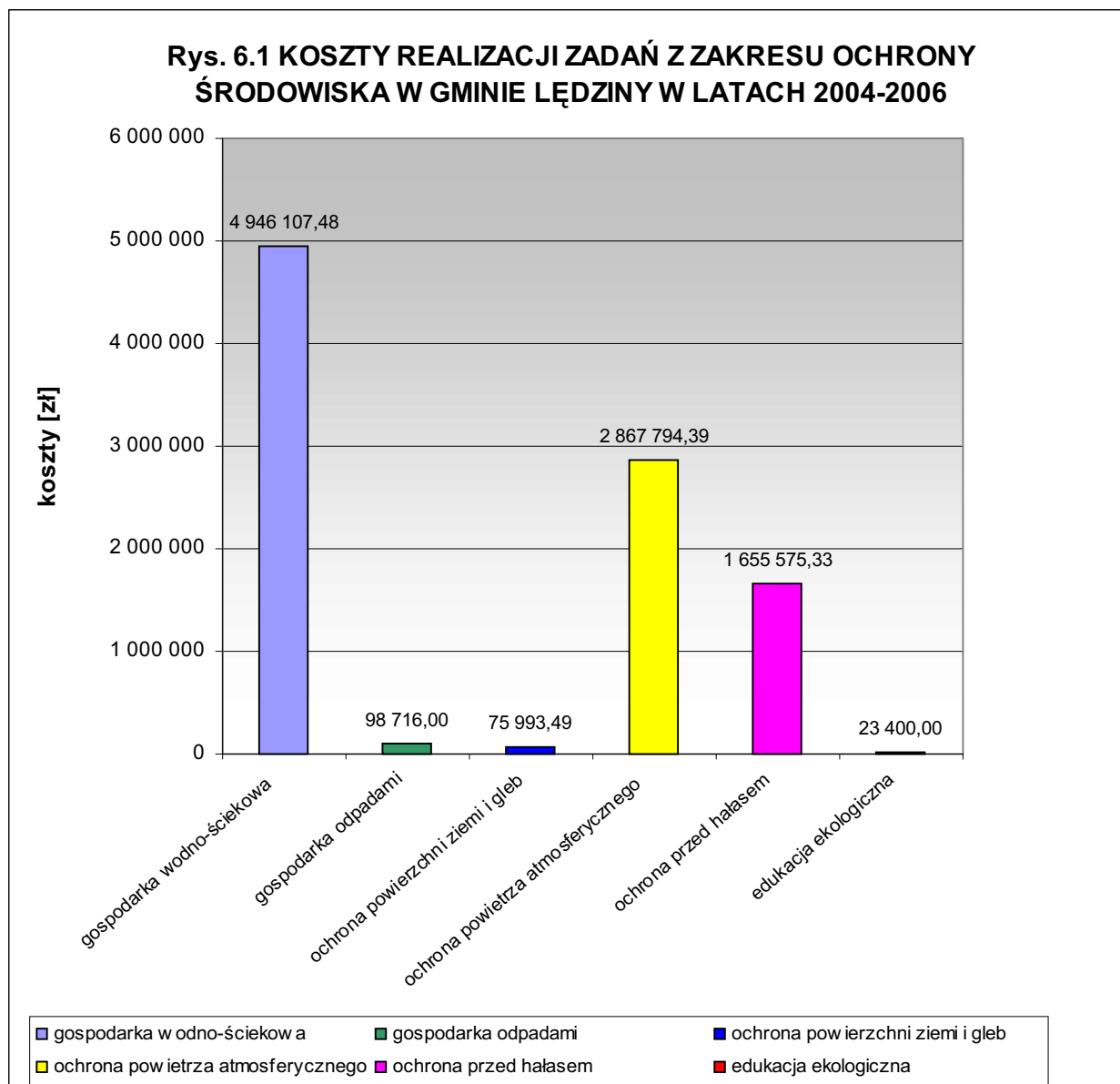
Tabela 6-5 Zestawienie zadań zrealizowanych w Gminie Łęczyny w latach 2004-2006.

Lp.	Blok tematyczny	Nazwa zrealizowanego zadania	Koszt realizacji [zł]	Uwagi
1	Gospodarka wodno-ściekowa	Opracowanie i realizacja "Kompleksowego Programu Uporządkowania Gospodarki Wodno- Ściekowej w Gminie Łęczyny": 1. Budowa oczyszczalni ścieków: a) zlewnia Łęczyny, b) zlewnia Goławiec, c) zlewnia Górki. 2. Budowa 54 km kolektorów kanalizacji sanitarnej. 3. Budowa 15 km kolektorów kanalizacji deszczowej.	4 946 107,48	realizacja częściowa
2	Gospodarka odpadami	Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami w Gminie Łęczyny	7 320	
		Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest		
		Opracowanie gminnego programu usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest z obiektów i budynków publicznych oraz prywatnych-uwzględniając w planie założenie usunięcia 60% materiałów do roku 2015	8 296	
		Rozwój istniejącego i utworzenie pełnego- obejmującego wszystkich mieszkańców Gminy Łęczyny- systemu zorganizowanego zbierania i wywozu odpadów, wyposażenie indywidualnych stanowisk w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów	30 000	realizacja częściowa
		Rozwój i rozbudowa istniejącego w celu utworzenie pełnego- obejmującego całą Gminę Łęczyny- systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: budowa i rozbudowa rejonowych zbiorników odpadów oraz instalacji segregacji odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, bieżąca kontrola, zamykanie- likwidacja i rekultywacja tzw. "dzikich" składowisk odpadów	53 100	realizacja częściowa
	Wdrożenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łęczyny	bezkosztowo	realizacja częściowa	
3	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	Wykonanie badań zanieczyszczenia i kwasowości gleb na terenie Gminy Łęczyny- wspieranie właścicieli i użytkowników gruntów zakwaszonych dofinansowaniem do kosztów wapnowania gleb	3 531,47	
		Przeciwdziałanie procesom erozyjnym (zakup wapna nawozowego)	72 462,02	

4	Ochrona powietrza atmosferycznego	Wdrożenie i realizacja przyjętych zadań i programów w ramach "Kompleksowego programu działań w zakresie energii i poprawy jakości powietrza w Gminie Łęczyny" w zakresie: 1. "Program likwidacji niskiej emisji w Gminie Łęczyny"; 2. "Program termozolacji obiektów i budynków w Gminie Łęczyny powiązanej z modernizacją systemu ogrzewania- wynikającą z audytu energetycznego i planu etapizacji kompleksowej modernizacji energetycznej budynków";	2 867 794,39	realizacja częściowa
5	Ochrona przed hałasem	Wdrożenie i realizacja przyjętego programu ograniczenia emisji liniowej poprzez realizację Planu rozbudowy i modernizacji dróg istniejących oraz budowy nowych dróg gminnych klasy "L" i "D"	1 626 295,33	realizacja częściowa
		Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy ze szczególnym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych	29 280	realizacja częściowa
6	Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym			
7	Ochrona przyrody			
8	Edukacja ekologiczna	Opracowanie oraz realizacja gminnego programu edukacji ekologicznej i promocji przedsięwzięć ekologicznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych	23 400	realizacja częściowa
Suma:			9 667 586,69	

Załączniki

Spis załączników

- Załącznik 1. Polityka środowiskowa Gminy Lędziny.
- Załącznik 2a i 2b. Samorządy terytorialne w województwie śląskim posiadające informatyczny system zarządzania REMAS.
- Załącznik 3. Rejestr aspektów środowiskowych.
- Załącznik 4. Wskaźniki oceny efektów działalności środowiskowej.
- Załącznik 5. Karta realizacji zadania wraz z instrukcją wypełniania.

